

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 114/15

Luxembourg, 6. oktober 2015

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-308/14
Komisija/Združeno kraljestvo

**Generalni pravobranilec Pedro Cruz Villalón predlaga, naj se tožba Komisije proti
Združenemu kraljestvu v zvezi s pomočmi za mladoletnike zavrne**

Potreba po varstvu financ države članice gostiteljice opravičuje, da se med obravnavo prošelj za nekatere socialne dajatve preveri, ali prosilci v navedeni državi članici prebivajo zakonito v skladu s pravom Unije

Uredba št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti,¹ določa vrsto skupnih načel, ki jih morajo upoštevati zakonodaje držav članic s tega področja. Ta načela zagotavljajo, da osebe, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja in prebivanja v Uniji, niso v slabšem položaju v različnih nacionalnih sistemih, zato ker so izkoristile navedeno pravico. Eno od teh skupnih načel je načelo enakosti. Na posebnem področju socialne varnosti ima navedeno načelo obliko prepovedi diskriminacije glede na državljanstvo.

Komisija je prejela številne pritožbe državljanov drugih držav članic, ki so prebivali v Združenem kraljestvu, v katerih so navedli, da so pristojni britanski organi zavrnil njihove prošnje za nekatere socialne prejemke, ker naj ne bi imeli pravice do prebivanja v navedeni državi. Komisija je proti Združenemu kraljestvu vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti, ker je menila, da zakonodaja te države ni združljiva z določbami Uredbe št. 883/2004, ker se z njo zahteva, da se preveri, ali prosilci za nekatere socialne dajatve – med drugim za pomoč za vzdrževanega otroka in za dobropis davka za vzdrževanega otroka,² ki sta predmet te zadeve – na njenem ozemlju prebivajo zakonito. Komisija je menila, da je ta zahteva diskriminatorna in v nasprotju s smislom navedene uredbe, ki upošteva le običajno prebivališče prosilca.

Združeno kraljestvo je v odgovor na te trditve ob sklicevanju na sodbo Brey³ trdilo, da lahko država gostiteljica za priznanje socialnih dajatev državljanom Unije zakonito določi, da morajo ti izpolnjevati zahteve za pridobitev pravice do prebivališča na njenem ozemlju, ki so v bistvu določene v Direktivi 2004/38.⁴ Po drugi strani, čeprav je Združeno kraljestvo priznalo, da je izpolnitev zahtev za pridobitev pravice do socialnih dajatev, ki sta predmet te zadeve, enostavnejša za britanske državljane, ki imajo načeloma pravico do prebivanja v navedeni državi članici, pa je trdilo, da njena nacionalna ureditev ni diskriminatorna in da je pogoj pravice do prebivanja vsekakor ukrep, ki je sorazmeren za zagotovitev, da dajatve prejmejo osebe, ki so v Združenem kraljestvu dovolj integrirane.

Generalni pravobranilec Pedro Cruz Villalón je v današnjih sklepnih predlogih Sodišču predlagal, naj tožbo Komisije zavrne.

¹ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72).

² Pomoč za vzdrževanega otroka (child benefit) in dobropis davka za vzdrževanega otroka (child tax credit) sta denarni dajatvi, ki se financirata iz davkov in ne iz prispevkov upravičencev, in ki imata skupni cilj, da prispevata k pokrivanju družinskih stroškov. Britanska zakonodaja za priznanje obeh dajatev zahteva, da je prosilec v Združenem kraljestvu. Ta pogoj je izpolnjen le, če: (a) se prosilec fizično nahaja v Združenem kraljestvu, (b) ima običajno prebivališče v Združenem kraljestvu in (c) ima pravico do prebivanja v Združenem kraljestvu.

³ Sodba Sodišča z dne 19. septembra 2013 ([C-140/12](#)).

⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

Generalni pravobranilec Pedro Cruz Villalón je menil, da ni dvoma, da gre pri obravnavanih dajatvah za dajatve socialne varnosti v smislu Uredbe št. 883/2004. Konkretno gre za družinski dajatvi, ki se samodejno priznata tistemu, ki izpolnjuje določene objektivne zahteve, ne da bi se posamično in prosto presojale osebne potrebe, in ki so namenjene pokrivanju družinskih izdatkov.

Menil je, da **zakonodaja Združenega kraljestva poleg običajnega prebivališča ne nalaga dodatnega pogoja, temveč da gre za proučitev zakonitosti prebivališča, kot izhaja iz prava Unije** (konkretno iz Direktive 2004/38), **v okviru priznanja nekaterih socialnih dajatev**, in sicer neodvisno od Uredbe št. 883/2004.

Komisija je vztrajala, da tudi če bi se sprejelo, da je test zakonitega prebivanja lahko avtonomen v razmerju do preverjanja običajnega prebivanja, Združeno kraljestvo vsekakor krši Uredbo št. 883/2004, saj je menila, da je ta test, ki se izvaja ob obravnavanju prošenj za socialne dajatve, diskriminatoren, ker nalaga zahtevo, ki velja le za tiste, ki niso državljani.

Generalni pravobranilec Pedro Cruz Villalón je opozoril, da **je pravica do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic državljanom Unije priznana le ob upoštevanju omejitev ter pogojev, določenih v pravu Unije**. Nekateri od teh pogojev in omejitev so določeni v Direktivi 2004/38. Tako v nasprotju s tem, kar je trdila Komisija – ki je zatrjevala, da za pojem prebivališča iz Uredbe št. 883/2004 ne velja nobena zakonska zahteva – **določbe Direktive 2004/38, ki urejajo svobodo gibanja in prebivanja, ostanejo v celoti v veljavi tudi v okviru Uredbe**. To stališče potrjuje tudi sodna praksa Sodišča, ki je dostop do socialnih dajatev pod enakimi pogoji kot državljani države članice gostiteljice tradicionalno povezovalo z zahtevo, da prosilec „zakonito“ prebiva na ozemlju te države.⁵ Generalni pravobranilec Pedro Cruz Villalón je zato menil, da **Uredba št. 883/2004 zavezuje državo članico samo, da podeli socialne dajatve, kot sta obravnavani, državljanu Unije, ki zakonito uresničuje svojo pravico do prostega gibanja in prebivanja na njenem ozemlju, to je, če izpolnjuje zahteve, ki jih določa Direktiva 2004/38**.

Generalni pravobranilec je priznal, da obstaja razlika v obravnavanju britanskih državljanov in drugih državljanov Unije, saj bodo zadnjenavedeni (zlasti delovno neaktivni) morali v večjem obsegu skozi neugoden postopek preverjanja zakonitosti njihovega prebivanja s strani britanskih organov. Tudi če bi se tako različno obravnavanje lahko opredelilo kot **posredna diskriminacija, je po mnenju generalnega pravobranilca Pedro Cruza Villalóna upravičena zaradi potrebe po varstvu financ države članice gostiteljice**, kot trdi Združeno kraljestvo. Dodal je, da **je ta postopek način, ki ga ima na voljo država članica gostiteljica, da se prepriča, da socialnih dajatev ne prizna osebam, ki jih ni dolžna priznati, ker ne izpolnjujejo zahtev po zakonitem prebivališču, ki so določene v Direktivi 2004/38**.

Čeprav v tožbi Komisije ni bilo očitkov glede podrobnosti postopka preverjanja v Združenem kraljestvu, je **generalni pravobranilec Pedro Cruz Villalón navedel, da nikakor ni bilo dokazano, da navedena država članica ne spoštuje formalnih in vsebinskih pogojev, ki jih mora to preverjanje spoštovati**, pri tem pa je v zvezi s tem navedel zlasti, da se preverjanje izvaja le v primeru dvoma in da ni izhodišče domneva, da so prosilci na ozemlju te države članice nezakonito.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglášena pozneje.

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vložijo Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe. Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vložijo novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

⁵ Sodbe *Martínez Sala* (C-85/96; glej [sporočilo za medije št. 32/98](#)), *Grzelczyk* (C-184/99; glej [sporočilo za medije št. 41/01](#)), *Bidar* (C-209/03; glej [sporočilo za medije št. 25/05](#)), *Trojani* (C-456/02), *Brey*, navedena zgoraj, in *Dano* (C-333/13; glej [sporočilo za medije št. 146/14](#)).

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletni strani CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106